

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJA

SPRENDIMAS ATSISAKYTI IŠKELTI DRAUSMĖS BYLĄ TEISĖJAI E. D.

2026 m. sausio 16 d. Nr. 18P-1
Vilnius

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, dalyvaujant Mariui Bajorui (pirmininkas ir pranešėjas), Tomui Berkmanui, Veslavai Ruskan ir Laimai Šeputienei, sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Ingai Laurinavičienei, nedalyvaujant Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmų teisėjai E. D., vaizdo konferencijų būdu viešame posėdyje išnagrinėjusi A. B. teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmų teisėjai E. D.,

n u s t a t ė :

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija) 2025 m. liepos 22 d. gavo A. B. (toliau – Pareiškėja) 2025 m. liepos 18 d. teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmų teisėjai E. D. Teikime iškelti drausmės bylą Pareiškėja nurodė, kad Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmuose (duomenys neskelbtini) vykusio teismo posėdžio civilinėje byloje pagal ieškovo C. D. patikslintą ieškinį A. B. (Pareiškėjai) metu bylą nagrinėjanti teisėja E. D. savo elgesiu parodė akivaizdų šališkumą ir ieškovo palaikymą. Pareiškėja nurodė, kad viso teismo posėdžio metu teisėja koneveikė Pareiškėją, moralizavo, primygtinai reikalavo atsakyti į įvairiausius klausimus, net nesulaukdama atsakymo, argumentavo ir dėstė teiginius, kurie, Pareiškėjos teigimu, visiškai neatitinka tikrovės, pažeidžia jos teisę į teisingą, nešališką teismą. Pareiškėja nurodė, kad teisėja taip pat elgėsi ir su jai (Pareiškėjai) byloje atstovaujančia teisininke, o ieškovo klausimus, skirtus Pareiškėjai, teisėja pati patikslindavo, pvz.: „ieškovas tikriausiai norėjo paklausti“, „ieškovas tikriausiai turėjo galvoje“. Pareiškėja pabrėžė, kad civilinėje byloje buvo nagrinėjama labai jautri tema – buvo sprendžiamas nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos klausimas.
2. Pareiškėja teikime nurodė, kad dėl neetiško teisėjos E. D. elgesio 2025 m. Komisijai jau buvo pateiktas skundas – skundą teikė byloje ieškovo pakviesta liudyti psichologė J. L. Pareiškėjos teigimu, po psichologės skundo pateikimo teisėjos elgesys šiek tiek pasikeitė, tačiau tai, kas vyko (duomenys neskelbtini) teismo posėdžio metu, Pareiškėjos vertinimu, sudaro pagrindą teisėjos E. D. elgesį vertinti kaip neatitinkantį teisėjų etikos principų. Kaip vieną iš neetišką teisėjos E. D. elgesį patvirtinančių įrodymų Pareiškėja pateikė psichologės D. M. 2024 m. lapkričio 8 d. elektroninį laišką, kuriame ji dalijosi savo patirtimi apie liudijimą teisme.
3. Remdamasi teikime nurodytomis aplinkybėmis, Pareiškėja Komisijos prašė įvertinti teisėjos E. D. veiksmus ir, nustačius jos veiksmuose Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimų, iškelti teisėjai drausmės bylą.
4. Komisija 2025 m. liepos 23 d. raštu Nr. 17P-74-(7.4.8.Mr) pavedė Alytaus apylinkės teismo pirmininkei atlikti tyrimą dėl Pareiškėjos teikime nurodytų aplinkybių.

5. Komisijoje 2025 m. gruodžio 2 d. gautas Alytaus apylinkės teismo pirmininko pavaduotojos Ž. J. (toliau – Teismo pirmininko pavaduotoja) 2025 m. rugpjūčio 29 d. išankstinio tyrimo aktas Nr. V-779 (toliau – Išankstinio tyrimo aktas), patvirtintas Alytaus apylinkės teismo pirmininkės, kuriame nurodyta, kad Alytaus apylinkės teisme 2025 m. liepos 18 d. buvo gautas atsakovės A. B. skundas dėl netinkamo teisėjos E. D. elgesio civilinės bylos Nr. (duomenys neskelbtini) proceso metu, skunde atsakovė nurodė, jog teisėja, turėdama būti nešališka proceso metu ir neiškirti nė vienos šalies, teismo proceso metu akivaizdžiai parodė šališkumą ir ieškovo palaikymą, koneveikė atsakovę, moralizavo, primygtinai reikalavo atsakyti į įvairiausių klausimus, net nesulaukusi atsakymo, argumentavo ir dėstė teiginius, kurie, atsakovės teigimu, neatitinka tikrovės.
6. Išankstinio tyrimo akte nurodyta, kad, siekdama patikrinti atsakovės skunde nurodytas aplinkybes, Teismo pirmininko pavaduotoja išklaušė (duomenys neskelbtini) teismo posėdžio civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) garso įrašą ir nustatė, kad:
  - 6.1. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 00:22:03 val.) ji pasakoja apie situacijos pradžią, pavartoja posakį „puolimas – geriausia gynyba“, po to teisėja (garso įrašo 00:22:39 val.) ima ginti ieškovą, „puldama“ atsakovę. Klausant šią garso įrašo dalį, girdėti, kaip teisėja pateikia savo vertinimą klausimo forma: „koks tai puolimas, jeigu tėvas kreipiasi, kad būtų ištirtas veiksmas, t. y. galimai seksualizuotas vaiko elgesys“, paskui sako: „nelabai suprantu Jūsų tų pasisakymų“, „jis yra tėvas, kaip Jūs mama, vaikas turi du tėvus, tėvą ir mamą<...>“. Toliau teisėja pereina į šiek tiek asmenišką kalbėjimą ir sako: „Aš pati esu mama, užauginusi tris dukras, jeigu būčiau pati pastebėjusi apie tai, ką Jūs kalbate, t. y. galimai seksualizuotą vaiko elgesį, ir turėdama įtarimų, kad galimai mano vaiką kažkas išnaudoja, tai aš, nustūmusi visus darbus, visus reikalus, viską nustūmus į šoną, pirmiausias reikalas būtų nueiti į policiją ir parašyti pareiškimą.“ Girdėti, kad teisėja prašo atsakovės paaiškinti savo elgesį. Girdisi gana įsakmus teisėjos balso tonas. Atsakovei atsakinėjant į užduotą klausimą, teisėja ją nutraukia pasakydama, kad „ne apie tai aš Jūs klausiu, aš klausiu apie E.“, ir toliau gana griežtai užduoda klausimus atsakovei, teisėja toliau aiškina, kaip atsakovė turėjo elgtis, užduoda daug klausimų apie atsakovės atliktus veiksmus aiškindamasi situaciją. Atsakovei davus atsakymą į teisėjos klausimą ir atsakius: „tai yra mano nuomonė“, teisėja nurodė, kad kiekvienas turi teisę į nuomonę ir toliau reikalavo atsakovę paaiškinti savo nuomonę. Kaip girdėti garso įrašė, teisėja uždavinėjo tą patį klausimą kelis kartus.
  - 6.2. Atsakovė skunde nurodė, kad teisėja teismo posėdyje (garso įrašo 00:36:15 val.) nutraukė jos liudijimą. Garso įrašė girdėti, kad teisėja nutraukia atsakovės paaiškinimą, tačiau iš garso įrašo akivaizdu, jog teisėja gerai žino bylos medžiagą, valdo procesą ir pasako, kad atsakovė yra „nenuosekli, mėtosi nuo vienos minties prie kitos“ ir prašo, kad atsakovė kalbėtų apie konkrečius faktus.
  - 6.3. Atsakovė skunde nurodė, kad teisėja teismo posėdyje (garso įrašo 00:41:00 val.) vėl leidosi į asmeniškumus, darė prielaidas, išsakė filosofines idėjas, kas gyvenime ir pasaulyje vyksta. Garso įrašė girdėti, kaip teisėja po atsakovės pasisakymo, kad ji neįtaria savo tėvo, jog jis galėtų seksualiai išnaudoti anūkę, sako, „kad savo darbe susiduria su situacijomis, kurių negalima paaiškinti sveiku protu“, toliau prašo paaiškinti, kodėl „diedulis“ negalėtų atlikti nusikalstamos veikos.
  - 6.4. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 00:45:44 val.) teisėja neleido atsakyti, pertraukinėjo, darė psichologinį spaudimą, kartodama tą patį klausimą, neleidama atsakyti. Klausant šią garso įrašo vietą girdėti, kaip teisėja garsiai reikalauja pasakyti: „kokį nusikalstamą elgesį ji matė iš ieškovo pusės savo vaikų atžvilgiu“, girdisi teisėjos pasakymas: „į užduodamus klausimus prašau atsakyti“, šį klausimą teisėja pakartoja kelis kartus. Neišgirdusi atsakymo, teisėja kelis kartus gana įsakmiai reikalavo atsakyti, o atsakovei neatsakius komentavo, kas yra priimtina ar nepriimtina šeimose.

- 6.5. Teismo posėdžio garso įrašė (00:51:00 val.) girdėti, kaip teisėja atsakovės reikalauja pasisakyti apie institucijų priimtus sprendimus. Šioje garso įrašo dalyje girdėti, kaip teisėja prašo atsakovės paaiškinti, „kodėl institucijos, atlikusios ikiteisminius tyrimus, ekspertai, specialistai nenustatė ieškovo kaltės ir visi ikiteisminiai tyrimai buvo nutraukti arba nepradėti“. Atsakovei atsakius: „nežinau, kaip aš galiu pakomentuoti kodėl“, garso įrašė girdėti, kaip teisėja primygtinai reikalauja atsakymo ir vėl klausia: „Jūs pati matote tą vaikų elgesį, priešastiniu ryšiu susiejate su ieškovo netinkamu elgesiu, bet institucijos ir specialistai to ryšio nemato, tai kaip Jūs galite paaiškinti, kaip tai gali būti? Kiek kartų esate bausta už tai, kad nevykdote teismo nutarties, galite įvardinti, kokio dydžio baudos, bendrai sudėjus, dabar yra Jums paskirtos?“ Garso įrašė (00:52:52 val.) girdėti, kaip teisėja vėl pakartotinai prašo paaiškinti institucijų veiksmus: „Tyreėjai nemato galimai nusikalstamų veiksmų, specialistai neįžvelgia, o Jūs viena teigiate tai.“
- 6.6. Garso įrašė (nuo 00:53:30 iki 00:56:36 val.) girdėti teisėjos bylos medžiagos vertinimas, klausimo forma pasisakoma apie bylos medžiagą ir prašoma įvertinti ją.
- 6.7. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 1:06:46 val.) teisėja emociškai nutraukė atsakovės liudijimą. Šioje garso įrašo dalyje negirdėti jokio teisėjos emocingo elgesio, tiesiog teisėja paprašė paaiškinti atsakovės apie nutarties vykdymą.
- 6.8. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 01:08:43 val.) girdėjo teisėjos atodūsi, kuris parodo jos emocijas, nusiteikimą atsakovės atžvilgiu. Iš klausius šią garso įrašo dalį nebuvo nustatytas emocionalus teisėjos atodūsis, iš kurio būtų galima spręsti apie neigiamą teisėjos nusiteikimą atsakovės atžvilgiu.
- 6.9. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 01:18:45 val.) teisėja darė spaudimą, atsakovei nežinant atsakymo, vertė ją atsakyti, teisėja kaltino atsakovę. Šioje garso įrašo dalyje girdėti, kaip teisėja bando išsiaiškinti tam tikras aplinkybes, užduodama atsakovei klausimus, klausimai ir atsakymai į juos tęsėsi iki teismo posėdžio garso įrašo 01:55:00 val. Šioje garso įrašo dalyje girdėti teisėjos klausimai, tam tikri paaiškinimai, noras išsiaiškinti aplinkybes, tačiau nėra pagrindo teigti, jog atsakovė buvo kuo nors kaltinama. Atsakovės minimi nutraukinėjimai vertinami kaip teisėjos siekis užduoti konkrečius, jos manymu, būtinus klausimus, siekiant išsamiai išsiaiškinti situaciją.
- 6.10. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 02:02:45 val.) užduotas atsakovės atstovės klausimas buvo be pagrindo pašalintas. Klausiant garso įrašo dalį girdėti, kad teisėja nurodo, jog į užduotą klausimą paaiškinimą jau girdėjo, nes šis klausimas ne kartą buvo užduotas, ir pašalino klausimą. Toks teisėjos elgesys teismo posėdžio metu parodo, kad teisėja seka procesą, yra atidi ir turi teisę, vadovaudama procesui, šalinti ne tik neetiškus klausimus, bet ir klausimus, į kuriuos jau buvo atsakyta.
- 6.11. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 02:03:45 val.) teisėja perfrazavo ieškovo užduotą klausimą, kėlė toną, darė spaudimą. Šioje garso įrašo dalyje girdėti, kad teisėja yra gerai susipažinusi su bylos medžiaga ir, siekdama išsiaiškinti aplinkybes, tikslina klausimus, prašo detalizuoti plačiau, kad būtų galima suprasti, ką atsakovė matė. Nesijaučia pakeltas teisėjos balso tonas, ji tikslina klausimus. Aplinkybių aiškinimasis ir klausimų uždavimas vyko iki teismo posėdžio garso įrašo 02:26:30 val.
- 6.12. Atsakovė skunde nurodė, kad teismo posėdyje (garso įrašo 02:43:02 val.) teisėja palaikė ieškovą, uždavė menamus klausimus, darė prielaidas. Atsakovės teigimu, prielaidos, spėjimai buvo pateikiami kaip faktai. Po to, atsakovės tvirtinimu, teisėja dar patikslino ieškovo klausimą taip, kaip naudinga ieškovui, darė spaudimą, kalbėdama apie menamas nuomones, įsivaizdavimus. Šioje garso įrašo dalyje girdėti, kaip teisėja pasako, kaip ji suprato atsakovės paaiškinimus, ir klausia, ar atsakovė būtų tai norėjo pasakyti, kaip kiti proceso dalyviai ir teisėja suprato. Girdėti, kaip teisėja kelis kartus paaiškina, kaip ji suprato atsakovės paaiškinimus.

7. Išankstinio tyrimo akte nurodyta, kad teisėja E. D. žodžiu paaiškino, jog šioje civilinėje byloje visi posėdžiai nėra lengvi, nes byla labai specifinė ir per jos septyniolikos metų teisėjavimo laikotarpį tokia byla pirmoji. Teisėja paaiškino, kad byla teisme nagrinėjama jau trejus metus, todėl yra sudarytas gana intensyvus posėdžių grafikas, kad būtų galima kuo operatyviau priimti procesinį sprendimą. Teisėja nurodė, kad iki bylos nagrinėjimo teismo posėdžiuose stadijos ne kartą vyko teismo posėdžiai dėl laikinųjų apsaugos priemonių, kurių metu buvo išklausti išsamūs abiejų šalių paaiškinimai, išklausti liudytojų parodymai, apklausti ekspertai. Teisėjos teigimu, bylos šalys kelia įvairias versijas, todėl teismo posėdžio metu užduodama klausimus ji siekia šias versijas patikrinti, nes byloje yra daug rašytinių įrodymų dėl nutrauktų ikiteisminių tyrimų arba atsisakymų juos pradėti. Teisėja paaiškino, kad ankstesnių teismo posėdžių metu ne kartą atsakovės atstovės klausimus šalindavo, buvo įspėjusi advokatę, todėl patvirtina, jog teismo posėdžius vedė griežtai. Tačiau, teisėjos teigimu, ji griežtai elgėsi ne tik atsakovės ir jos atstovės atžvilgiu, bet ir ieškovo atžvilgiu. Teisėja pripažino klaidą, kad nagrinėdama bylą ėmė „pergyventi“ už pačias šalis, pripažino, kad teismo posėdžio metu yra pavartojusi frazę „gadinate savo vaikams gyvenimą“, tačiau šiuos ir kitus pasisakymus ištarė ne siekdama kurią nors šalį pažeminti. Teisėja nurodė, kad sužinojusi, jog yra pateiktas skundas, perklausė teismo posėdžio garso įrašą ir sutiko, kad jos posėdžio vedimo tonas buvo per griežtas ir nereikėjo moralizuoti, dėl to galėjo susidaryti įspūdis, kad teisėja yra kurios nors šalies pusėje. Teisėja mano, kad šio teismo posėdžio negalima vertinti atskirai, nevertinant kitų posėdžių byloje, nes klausimų šalinimas, jų performulavimas susijęs su tuo, jog bylos aplinkybės visiems buvo žinomos ir aiškios iš ankstesnių teismo posėdžių. Teisėja atkreipė dėmesį į tai, kad šiek tiek paaukštiną jos balso toną galėjo lemti ir tai, kad teismo posėdyje šalys dalyvavo per nuotolį, buvo blogas garsas, todėl ji klausimus uždavinėjo pasilenkusi tiesiai į mikrofoną, tai turėjo įtakos jos balso garsumui. Teisėja patikino, kad nepažįsta nė vieno proceso dalyvio, nebendruoja su jų atstovais ir yra visiškai nešališka. Teisėja teigė, kad teismo posėdžio metu performuluodavo ieškovo klausimus, tačiau tai darė tik dėl to, jog klausimas yra svarbus, o atsakymas gali padėti priimant teismo sprendimą, tačiau tai negali būti vertinama kaip teisėjos šališkumas. Teisėja pripažino, kad klausydama garso įrašą, šalių paaiškinimus savo elgesyje pati pasigedo kantrybės, ramesnio balso tono. Teisėja nurodė, kad paprastai gyvenime kalba šiek tiek aštriau ir garsiau, dėl to šalims galėjo susidaryti klaidingas įspūdis.
8. Išankstinio tyrimo akte nurodyta, kad išankstinis tyrimas buvo atliekamas ir pagal Komisijos 2025 m. liepos 23 d. pavedimą Nr. 17P-74-(7.4.8.Mr), todėl, vykdant Komisijos pavedimą ir siekiant patikrinti, kaip teisėja E. D. veda posėdžius kitose civilinėse bylose, atsitiktine tvarka buvo išklausti garso įrašai bylose Nr. 1-383-810/2025, Nr. 1-11-810/2025, Nr. e2-5889-810/2024, Nr. e2-199-800/2025, Nr. e2-24-810/2025, Nr. e2-14-810/2025. Išankstinio tyrimo akte konstatuota, kad, išklausus nurodytus garso įrašus, buvo nustatyta, jog teisėja, veddama teismo posėdžius, laikosi jų vedimo kultūros, valstybinės kalbos, pagarbos dalyviams ir kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, su proceso dalyviais bendruoja ramiai, mandagiai, taktiškai, kalba aiškiai ir dalykiškai, tačiau balso tonas kai kurių teismo posėdžių metu įsakmus ir kiek pakeltas.
9. Išankstinio tyrimo akte taip pat pažymėta, kad 2022 m. gegužės mėnesį, 2023 m. liepos mėnesį atlikti planiniai patikrinimai, tikrintas tinkamas teismo posėdžių vedimo kultūros, oficialios kalbos, pagarbos proceso dalyviams ir kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų laikymasis Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmuose ir, išklausus teisėjos E. D. teismo posėdžių garso įrašus, pažeidimų nenustatyta.
10. Apibendrinusi išankstinio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Teismo pirmininko pavaduotoja konstatavo, kad teisėja E. D. (duomenys neskelbtini) teismo posėdžio civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) metu kalbėjo griežtu, įsakmiu balso tonu, nevengė moralizavimo, nesulaukusi atsakovės atsakymo į užduotą klausimą, ją nutraukdavo, atsakovei atsakius į užduotą klausimą, primygtinai prašydavo pagrįsti savo atsakymą, kelis kartus užduodama tą patį klausimą. Teismo pirmininko pavaduotojos vertinimu, toks teisėjos elgesys yra nesuderinamas

su Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 3 punkte, 14 straipsnio 4 ir 6 punktuose numatyta pareiga, kad teisėjas turi pagarbiai išklaudyti procese dalyvaujančius asmenis, kaip to reikalauja įstatymas, dėmesingai reaguoti į jų prašymus ir siūlymus, o nepagrįstus prašymus atmesti taktiškai; teismo posėdžio metu nerodyti susierzinimo, pykčio, vengti balso pakėlimo; posėdžio metu būti oficialus, kantrus ir mandagus. Tačiau, atsižvelgusi į teisėjos E. D. duotus paaiškinimus, įvertinusi byloje sprendžiamus itin jautrius klausimus, bylos nagrinėjimo trukmę, kitas priežastis, į tai, kad nustatytas atvejis yra pavienis, o teisėja įvertino, suprato bei pripažino savo nepakankamai profesionalų elgesį procese, nesant duomenų apie kitus pažeidimus, vadovaudamasi protingumo ir proporcingumo kriterijais, Teismo pirmininko pavaduotoja nutarė siūlyti Alytaus apylinkės teismo pirmininkei neinicijuoti neplaninio tikslinio patikrinimo dėl teisėjos E. D. veiklos. Teismo pirmininko pavaduotojos vertinimu, pakankama poveikio priemonė teisėjai E. D. bus aplinkybių, kurios nustatytos tiriant šį atvejį, aptarimas teisėjų pasitarimo metu, atkreipiant visų teisme dirbančių teisėjų dėmesį į Teisėjų etikos kodekse įtvirtintus reikalavimus.

11. Teisėja E. D. 2025 m. gruodžio 3 d. Komisijai pateikė prašymą nagrinėti teikimą jai nedalyvaujant. Pateiktame prašyme teisėja nurodė sutinkanti su Išankstinio tyrimo akte nurodytomis aplinkybėmis ir pateikta išvada. Teisėja nurodė palaikanti išankstinio tyrimo metu duotus paaiškinimus, prašė Komisijos jais vadovautis. Teisėja pripažino, kad (duomenys neskelbtini) posėdžio metu jos elgesys buvo nesuderinamas su Teisėjų etikos kodekse nustatytais reikalavimais. Teisėja pažymėjo, kad civilinės bylos Nr. (duomenys neskelbtini) nagrinėjimas yra gana sudėtingas, joje nagrinėjami jautrūs klausimai, susiję su šalių mažamečiais vaikais, todėl labai sunku atsiriboti nuo nagrinėjamų klausimų, matant galimai neatsakingą šalių požiūrį į vaikų sveikatą, jų savijautą. Kartu teisėja pripažino, kad žinodama, kokie reikalavimai keliami teisėjo etikai, privalėjo susilaikyti. Teisėja patikino, kad nuoširdžiai gailisi, jog nagrinėjamu atveju jai pritrūko kantrybės, dėl to atsiprašo posėdyje dalyvavusių proceso dalyvių, išvadas dėl netinkamo elgesio padarė. Teisėja nurodė, kad ji teisėjo pareigas eina nuo 2008 m. balandžio mėnesio, nebuvo bausta drausmine tvarka, todėl prašo Komisijos nekelti jai drausmės bylos.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija

k o n s t a t u o j a :

Drausmės bylą teisėjai E. D. kelti atsisakytina

12. Komisija iškelia teisėjui drausmės bylą, kai teisėjo veiksmuose nustato nusižengimų, numatytų Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 83 straipsnio 2 dalyje, požymių. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka trimis atvejais: už teisėjo vardą žeminantį poelgį, už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą ir už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą. Pagal Teismų įstatymo 83 straipsnio 3 dalį, teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.
13. Vadovaudamasis Teisėjų etikos kodekse įtvirtintais pagarbos žmogui, teisingumo ir nešališkumo, padorumo, pavyzdingumo principais, teisėjas, be kita ko, privalo pagarbiai išklaudyti procese dalyvaujančius asmenis, kaip to reikalauja įstatymas, dėmesingai reaguoti į jų prašymus ir siūlymus (Teisėjų etikos kodekso 6 straipsnio 3 punktas); neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus ir nereikšti išankstinės nuomonės nagrinėjamos bylos klausimais; nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms, bylose dalyvaujantiems asmenims (Teisėjų etikos kodekso 8 straipsnio

- 2 ir 3 punktai), darbinėje ir kitoje viešojoje veikloje bei privačiame gyvenime elgtis sąžiningai, korektiškai, mandagiai, garbingai; nereikšti niekam paniekos, neįžeidinėti, neplūsti (Teisėjų etikos kodekso 13 straipsnio 3 ir 5 punktai); profesinėje veikloje ir privačiame gyvenime savo elgesiu, kalba, drausme, išvaizda rodyti pavyzdį; teismo posėdžio metu nerodyti susierzinimo, pykčio, vengti balso pakėlimo; nemoralizuoti teismo procese dalyvaujančių asmenų; posėdžio metu būti oficialus, kantrus ir mandagus (Teisėjų etikos kodekso 14 straipsnio 1, 4–6 punktai).
14. Vadovaudamasi išdėstytais principais Komisija pažymi, kad teisėjas net ir sudėtingose, konfliktinėse situacijose turi išlaikyti kantrybę, bendrauti mandagiai, dalykiškai, nevartoti žodžių ar formuluočių, dėl kurių gali kilti tam tikrų interpretacijų, dviprasmybių. Teisėjas visose situacijose turi elgtis ir kalbėti taip, kad būtų išsaugotas geras teisėjo vardas ir nepakenkta teismo autoritetui.
  15. Nagrinėjant teikimą nustatyta, kad Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmuose nagrinėjama civilinė byla Nr. (duomenys neskelbtini) pagal ieškovo C. D. patikslintą ieškinį atsakovei A. B. dėl nepilnamečių vaikų gyvenamosios vietos pakeitimo, bendravimo tvarkos su jais nustatymo.
  16. Išklausius (duomenys neskelbtini) teismo posėdžio paminėtoje civilinėje byloje garso įrašą nustatyta, kad jis vyko nuotoliniu būdu. Teismo posėdžio pradžioje girdėti, kad teisėja E. D. posėdį veda dalykiškai, kalba korektiškai ir mandagiai. Vėliau, atsakovei A. B. duodant paaiškinimus, girdėti, kaip teisėja tikslinasi atsakovės nurodytas aplinkybes, užduoda papildomus klausimus, aiškinasi bylai svarbias aplinkybes, tačiau tam tikrais momentais girdimas pakeltas, griežtokas ar net įsakmus teisėjos balso tonas (pvz., garso įrašo 00:26:50, 00:45:44, 00:46:00 val.). Garso įrašė girdėti, kaip teisėja kartais nutraukia Pareiškėjos paaiškinimus, pvz., „ne apie tai aš Jūsų klausiu, aš klausiu apie E.“ (garso įrašo 00:26:50 val.), taip pat Pareiškėjos paaiškinimų nutraukimas girdimas ir kitose garso įrašo vietose (nuo 00:45:44 iki 1:07:20 val.). Garso įrašė girdėti ir tai, kad teisėja užduoda tą patį klausimą kelis kartus (pvz., garso įrašo 00:46:50 val.). Nustatyta, kad tam tikrais teismo posėdžio momentais teisėja pereina į asmeniškumus, moralizavimą, pvz., sako: „Aš pati esu mama, užauginusi tris dukras, jeigu būčiau pati pastebėjusi apie tai, ką Jūs kalbate, t. y. galimai seksualizuotą vaiko elgesį, ir turėdama įtarimų, kad galimai mano vaiką kažkas išnaudoja, tai aš, nustūmusi visus darbus, visus reikalus, viską nustūmusi į šoną, pirmiausias reikalas būtų nueiti į policiją ir parašyti pareiškimą“ (garso įrašo 00:24:11 val.). Taip pat garso įrašo 00:41:00 val. girdėti, kad teisėja, po atsakovės pasisakymo, kad ji neįtaria savo tėvo, jog jis galėtų seksualiai išnaudoti anūkę, sako, „kad savo darbe susiduria su situacijomis, kurių negalima paaiškinti sveiku protu“, toliau prašo paaiškinti, kodėl „diedulis“ negalėtų atlikti nusikalstamos veikos. Garso įrašo 00:51:00 val. girdėti, kaip teisėja prašo atsakovės paaiškinti, „kodėl institucijos, atlikusios ikiteisminius tyrimus, ekspertai, specialistai nenustatė ieškovo kaltės ir visi ikiteisminiai tyrimai buvo nutraukti arba nepradėti“. Atsakovei atsakius: „nežinau, kaip aš galiu pakomentuoti kodėl“, teisėja primygtinai reikalauja atsakymo ir vėl klausia: „Jūs pati matote tą vaikų elgesį, priežastiniu ryšiu susiejate su ieškovo netinkamu elgesiu, bet institucijos ir specialistai to ryšio nemato, tai kaip Jūs galite paaiškinti, kaip tai gali būti? Kiek kartų esate bausta už tai, kad nevykdote teismo nutarties, galite įvardinti, kokio dydžio baudos, bendrai sudėjus, dabar yra Jums paskirtos?“ Garso įrašo 00:52:52 val. girdėti, kaip teisėja vėl pakartotinai prašo paaiškinti institucijų veiksmus: „Tyrėjai nemato galimai nusikalstamų veiksmų, specialistai neįžvelgia, o Jūs viena teigiate tai.“
  17. Vertindama teikimo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, Komisija visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad, kaip ne kartą yra pažymėta Komisijos praktikoje, konkrečios bylos nagrinėjimas, joje esančių įrodymų vertinimas, byloje dalyvaujančių asmenų apklausos vykdymas, konkrečių klausimų jiems uždavimas, procesinių sprendimų priėmimas ir jų motyvavimas yra teismo procesinė veikla vykdančią teisingumą. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnį, teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai; teisėjai ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi. Teisėjas, atlikdamas savo konstitucinę pareigą vykdyti teisingumą, bylas nagrinėja savarankiškai, savo nuožiūra sprendžia visus su nagrinėjama byla susijusius klausimus, priima sprendimą remdamasis visapusišku bylos

medžiagos vertinimu, teise, vidiniu įsitikinimu, etikos reikalavimais. Kitų institucijų ar asmenų kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą draudžiamas ir užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 114 straipsnis).

18. Taigi, Komisija neturi teisės kištis į teismo procesinę veiklą – neturi teisės duoti kokių nors nurodymų, kokius veiksmus turėtų atlikti byla nagrinėjantis teismas, įskaitant nurodymus dėl byloje dalyvaujančių asmenų apklausos vykdymo, konkrečių klausimų jiems uždavimo ir pan., taip pat negali vertinti teisėjų atliktų procesinių veiksmų bei priimtų procesinių sprendimų pagrįstumo.
19. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas (toliau – CPK) įpareigoja teismo posėdžio pirmininką rūpintis tinkamu, nepertraukiamu ir kuo greitesniu bylos išnagrinėjimu, kad būtų nustatytos esminės bylos aplinkybės, šalinti iš nagrinėjimo teisme visa, kas nesusiję su nagrinėjama byla (CPK 159 straipsnio 1 dalis). Pagal CPK 158 straipsnį, teisiamojo posėdžio pirmininkas turi užtikrinti posėdžio tvarką teismo posėdžių salėje. Komisija laikosi nuomonės, kad tam tikrais atvejais teisėjas, vadovaudamas procesui, turi teisę nutraukti posėdžio dalyvių abstraktus pobūdžio pareiškimus ir pasisakymus, nesusijusius su nagrinėjama byla, reikalauti, kad būtų laikomasi posėdžio tvarkos, o bylai reikšmingos aplinkybės būtų aiškinamos koncentruotai, nenukrypstant nuo bylos esmės, ir būtų užtikrinamas spartus bylos nagrinėjimas. Tam tikrais atvejais, kiek yra reikalinga procesui vadovauti ir suvaldyti, teisėjas turi teisę kalbėti griežtesniu balso tonu.
20. Komisija pažymi, kad pagrindas iškelti teisėjui drausmės bylą yra tada, kai teisėjo veiksmuose nustatomi nusižengimų, numatytų Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje, požymiai. Komisijoje nuosekliai formuojama praktika, kad teisėjo drausminės atsakomybės pagrindą sudaro šiurkštus, o ne bet koks, net ir mažiausias, teisėjo elgesio ar darbo trūkumas. Tokia Komisijos praktika suderinama su naujausiu Europos Tarybos Europos komisijos „Demokratija per teisę“ (Venecijos komisijos) požiūriu, kad būtų geriau iš viso nekelti drausmės bylos, jei pats pažeidimas yra nereikšmingas, o įvesti savotišką *de minimis* reikalavimą (Venecijos komisijos nuomonės Nr. CDL-AD(2017)019 131 punktą).
21. Įvertinusi teikimo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad, viena vertus, teismo posėdžio metu teisėjos išsakyti teiginiai patys savaime nebuvo įžeidžiamo pobūdžio, o atsakovės paaiškinimų nutraukimas, klausimų patikslinimas gali būti laikomas teisėjos siekiu išsamiai išsiaiškinti situaciją ir patikslinti aplinkybes. Toks teisėjos elgesys parodo, kad ji, vadovaudama procesui, buvo susipažinusi su bylos medžiaga, sekė procesą, buvo atidi, t. y. vykdė teismo posėdžio pirmininko pareigas. Kita vertus, tam tikrais atvejais teisėjos elgesys viršijo leistino elgesio ribas, nes nebuvo pakankamai korektiškas, dalykiškas ir profesionalus. Teisėja kalbėjo itin griežtu, įsakmiu balso tonu, nevengė moralizavimo, nesulaukusi atsakovės atsakymo į užduotą klausimą, ją nutraukdavo, uždavusi atsakovei klausimą ir jai atsakius, primygtinai prašydavo pagrįsti savo atsakymą, kelis kartus užduodavo tą patį klausimą. Taigi, buvo pastebimas teisėjos nekantrumas, perdėtas griežtumas ir emociingumas. Dėl to Komisija teisėjai rekomenduoja ateityje vengti emocionalių, asmeniškų pasisakymų dėl bylos aplinkybių vertinimo, susilaikyti nuo proceso dalyvių moralizavimo. Taip pat Komisija siūlo teisėjai atkreipti dėmesį į tai, kad, teismo posėdžio metu užduodant klausimus proceso dalyviams, turėtų būti vengiama užduoti bylai spręsti nebūtinus klausimus apie itin jautrias asmeninio gyvenimo aplinkybes (ar kaip šiuo atveju – daryti prielaidas apie nusikaltimų padarymą), o jei tokių klausimų uždavimas būtinas bylos nagrinėjimui, šie klausimai turi būti užduodami itin korektiškai, paaiškinant jų reikšmingumą bylos sprendimui.
22. Apibendrinusi visą surinktą medžiagą, Komisija daro išvadą, kad aptarti teisėjos elgesio trūkumai nėra tokio laipsnio nusižengimai teisėjų etikos reikalavimams, kurie sudarytų drausminės atsakomybės pagrindą. Teisėjos elgesio nėra pagrindo vertinti kaip šiurkštaus ir akivaizdaus teisėjų etikos reikalavimų pažeidimo. Komisijos nuomone, šiame sprendime teisėjai pateiktos pastabos ir rekomendacijos yra pakankamos, kad ateityje teisėja, vedama teismo

posėdžius, laikytusi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų. Kartu Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad iš teisėjos paaiškinimų, duotų išankstinio tyrimo metu ir Komisijai pateiktame 2025 m. gruodžio 3 d. prašyme (žr. šio Komisijos sprendimo 7, 11 punktus), matyti, jog teisėja suprato savo elgesio vedant procesą trūkumus. Nustatytas atvejis pavienis, išankstinio tyrimo metu, planinių patikrinimų metu kitų netinkamo proceso vedimo atvejų nebuvo nustatyta.

23. Nenustačiusi Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje nurodytų nusižengimų požymių visumos, Komisija teisėjai E. D. drausmės bylą kelti atsisako.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, vadovaudamasi Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų 44.2 papunkčiu,

n u s p r e n d ž i a:

Atsisakyti iškelti drausmės bylą Alytaus apylinkės teismo Druskininkų rūmų teisėjai E. D.
Sprendimas neskundžiamas.

Komisijos pirmininkas

Marius Bajoras

Komisijos nariai

Tomas Berkmanas

Veslava Ruskan

Laima Šeputienė